

Sygn. akt: WA 16/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)
SSN Jan Bogdan Rychlicki
SSN Jerzy Steckiewicz (sprawozdawca)

Protokolant : Marcin Szlaga

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej ppłk. Macieja Nowaka
w sprawie płk. rez. M.S., S. A. i W.S. oskarżonych z art. 228 § 6 k.k. i inne, po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na rozprawie w dniu 23 stycznia 2017 r. apelacji wniesionej przez prokuratora na niekorzyść od wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 13 kwietnia 2016 r., sygn. akt So .../12

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania,**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A.K. - Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738,00 zł (siedemset trzydzieści osiem) w tym 23% podatku VAT za obronę z urzędu przed Sądem Najwyższym W. S.**

UZASADNIENIE

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 19 maja 2006 r., sygn. akt So .../05 uznał za winnych:

I. płk. M.S. tego, że:

„ 1. w okresie od sierpnia 2004 r. do listopada 2004 r., na terenie obozu wojskowego „C.” w B., w Republice Iraku, działając w warunkach ciągłości czynów, ze z góry powziętym zamiarem, będąc jako żołnierz pełniący służbę na stanowisku Dowódcy Grupy [...] w ramach Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych, realizujących rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych NR 1483 z dn. 22 maja 2003r. - funkcjonariuszem publicznym, wziął udział w zorganizowanej grupie, w skład której wchodził: mjr T.K., mjr M.M., kpt. R.G., kpt. A.K., S.A. i M.K. - żołnierze zawodowi i pracownicy cywilni [...] [...] zmiany PKW w Republice Iraku, której celem było popełnianie przestępstw ukierunkowanych na uzyskanie korzyści materialnych w związku z doborem prac inwestycyjno-remontowych związanych z odbudową infrastruktury gospodarczej i społecznej w Prowincji B. i wyborem podmiotów prace te realizujących, finansowanych z funduszy „C.” oraz innych amerykańskich funduszy celowych, uzależniając wykonywanie wymienionych czynności służbowych od uzyskania obietnicy wręczenia członkom grupy określonych korzyści majątkowych w wysokości nie mniejszej niż równowartość 10 % kwoty danego kontraktu, a następnie po dostarczeniu przez osoby składające obietnicę wręczenia korzyści majątkowej ofert przetargowych różnych oferentów, wśród których znajdowała się oferta ich firmy, zawierająca korzystniejsze warunki specyfikacyjne i finansowe, doprowadzał do wyboru danego oferenta, w zamian za co członkowie grupy przestępczej otrzymywali do podziału korzyści majątkowe, w wyniku czego przyjął wraz z pozostałymi osobami współdziałającymi korzyści majątkowe w łącznej kwocie nie mniejszej niż 223.000 USD - to jest 682.380 zł, z czego osobiście - nie mniej niż kwotę 33.000 USD-to jest 100.980 zł”,

- tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 228 § 6 kk w zw. z art. 228 § 4 kk w zb. z art. 258 § 1 kk w zw. z art. 12 kk,

2. „ w okresie od listopada 2004 r. do lutego 2005 r. , na terenie obozu wojskowego „C.” w D., w Republice Iraku, działając w warunkach ciągłości czynów, ze z góry powziętym zamiarem, będąc jako żołnierz pełniący służbę na stanowisku Dowódcy Grupy [...] w ramach Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych, realizujących rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych Nr 1483 z dn. 22 maja 2003r. - funkcjonariuszem publicznym, wziął udział w zorganizowanej grupie, w skład której wchodził: mjr T.K., mjr M.M., kpt. A.K., kpt. R.G., por. J.Z., S.A., W.S., P.S., L.Ż. i M.K. - żołnierze zawodowi i pracownicy cywilni [...] [...] zmiany PKW w Republice Iraku, której celem było popełnianie przestępstw przyjmowania korzyści majątkowych, w związku z wykonywaniem prac inwestycyjno - remontowych związanych z odbudową infrastruktury gospodarczej i społecznej w Prowincji A. i wyborem podmiotów prace te realizujących, finansowanych z funduszy „C.”, w wysokości nie mniejszej niż równowartość 10 % kwoty danego kontraktu, w zamian za co członkowie grupy, po sfałszowaniu ofert przetargowych poprzez ich przepisanie z danymi umożliwiającymi wygranie przetargu przez określonego oferenta, doprowadzali do jego wyboru, w wyniku czego przyjął wraz z pozostałymi współdziałającymi osobami korzyści majątkowe w łącznej kwocie nie mniejszej niż 501.000 USD -to jest 1.533.060 zł, z czego osobiście - nie mniej niż kwotę 57.000 USD - to jest 174.420 zł, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art 228 § 6 kk w zw. z art. 228 § 4 kk w zb. z art. 258 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 12kk”;

II. S. A. tego, że:

„ 1. w okresie od sierpnia 2004 r. do końca listopada 2004 r., na terenie obozu wojskowego „C.” w B., w Republice Iraku, działając w warunkach ciągłości czynów, ze z góry powziętym zamiarem, będąc pracownikiem cywilnym wojska zatrudnionym jako tłumacz w Grupie [...] w ramach Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych, realizujących rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych NR 1483 z 22 maja 2003 roku - wziął udział w zorganizowanej grupie, w skład której wchodził : płk M.S., mjr T.K., mjr M.M., kpt. R.G., kpt. A.K. i M.K. - żołnierze zawodowi i pracownicy cywilni [...] [...] zmiany PKW w Republice Iraku, w zamiarze aby członkowie grupy popełnili przestępstwa

przyjmowania korzyści majątkowych w związku z pełnieniem funkcji publicznej - wykonywaniem prac inwestycyjno-remontowych związanych z odbudową infrastruktury gospodarczej i społecznej w Prowincji B. i wyborem podmiotów prace te realizujących, finansowanych z funduszy „C.” oraz innych amerykańskich funduszy celowych, uzależniał wybór określonego podmiotu wykonującego te prace, od uzyskania obietnicy wręczenia członkom tej grupy określonych korzyści majątkowych w wysokości nie mniejszej niż równowartość 10% kwoty danego kontraktu, w następstwie czego, po dostarczeniu przez osoby składające obietnicę wręczenia korzyści majątkowej ofert przetargowych różnych oferentów, wśród których znajdowała się oferta ich firmy, zawierająca korzystniejsze warunki specyfikacyjne i finansowe, członkowie grupy doprowadzali do wyboru danego oferenta, w zamian za co otrzymywali do podziału korzyści majątkowe, w wyniku czego przyjął wraz z pozostałymi współdziałającymi osobami korzyści majątkowe w kwocie łącznej nie mniejszej niż 223.000 USD

- to jest 682,380 zł, z czego osobiście - nie mniej niż kwotę 33.000 USD
- to jest 100.980 zł, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 18 § 3 kk w zw. z art. 228 § 6 kk w zw. z art. 228 § 4 kk w zb. z art. 258 § I k.k. w zw. z art. 113 kk w zw. z art. 9 „Prawo karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999r.” ratyfikowanej ustawą z dnia 5 czerwca 2002 r. „o ratyfikacji Prawo karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” (Dz.U. z 2002 roku, Nr 126, poz. 1006) w zw. z art. 12 kk;
- 2. w okresie od listopada 2004 r. do lutego 2005 r., na terenie obozu wojskowego „C.” w D., w Republice Iraku, działając w warunkach ciągłości czynów, ze z góry powziętym zamiarem, będąc pracownikiem cywilnym wojska zatrudnionym jako tłumacz w Grupie [...] w ramach Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych, realizujących rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych NR 1483 z 22 maja 2003 roku, wziął udział w zorganizowanej grupie, w skład której wchodził : płk M.S., mjr T.K., mjr M.M., kpt. R.G., kpt. A.K., por. J.Z., W.S., P.S., L.Ż. i M.K. - żołnierze zawodowi i pracownicy cywilni [...] [...] zmiany PKW w Republice Iraku, w zamiarze aby członkowie grupy popełniali przestępstwa przyjmowania korzyści majątkowych w związku z pełnieniem funkcji publicznej - wykonywaniem prac inwestycyjno-remontowych związanych z odbudową

infrastruktury gospodarczej i społecznej w Prowincji A. oraz wyborem podmiotów prace te realizujących, finansowanych z funduszy „C.”, nie mniej niż raz udzielił członkom grupy informacji o osobie, która wyznaczona została wcześniej do realizacji określonego projektu, w wyniku czego członkowie grupy, po sfałszowaniu ofert przetargowych poprzez ich przepisanie z danymi umożliwiającymi wygranę przetargu, doprowadzili do wyboru tego oferenta, w wyniku działalności grupy przyjmując wraz z pozostałymi współdziałającymi osobami korzyści majątkowe w kwocie łącznej nie mniejszej niż 501.000 USD - to jest 1.553.060 zł, z czego osobiście - nie mniej niż kwotę około 57.000 USD to jest 174.420 zł, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 228 § 6 kk w zw. z art. 228 § 4 kk w zb. z art. 258 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 113 kk w zw. z art. 9 „Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999r.” ratyfikowanej ustawą z dnia 5 czerwca 2002r. „o ratyfikacji Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” (Dz.U. z 2002 roku, Nr 126, poz. 1006) w zw. z art. 12 kk;

3. w okresie od połowy stycznia 2005r. do dnia 08.02.2005r., posiadał bez wymaganego zezwolenia, w zajmowanym przez siebie kontenerze mieszkalnym na terenie obozu wojskowego „C.” w D., w Republice Iraku, broń palną w postaci pistoletu ARIQ kal. 7,65 a także amunicję w postaci: siedmiu naboju kal. 7, 65 mm, pięciu naboju kal. 7, 62 mm, jednego naboju kal. 7, 62 do PK oraz jednego naboju kal. 14, 5 mm tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 263 § 2 kk”

III. W.S. tego, że:

„ w okresie od listopada 2004 r. do lutego 2005 r., na terenie obozu wojskowego „C.” w D., w Republice Iraku, działając w warunkach ciągłości czynów, ze z góry powziętym zamiarem, będąc pracownikiem cywilnym wojska zatrudnionym na stanowisku specjalisty Grupy [...] w ramach Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych, realizujących rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych Nr 1483 z dn. 22 maja 2003r., pełniąc w ten sposób funkcję publiczną, wziął udział w zorganizowanej grupie, w skład której wchodził: płk M.S., mjr T. K., mjr M.M., kpt. A.K., kpt. R.G., por. J.Z., S.A., P.S., L.Ż. i M.K. - żołnierze zawodowi i pracownicy cywilni [...] [...] zmiany PKW w Republice Iraku,

której celem było popełnianie przestępstw przyjmowania korzyści majątkowych, w związku z wykonywaniem prac inwestycyjno - remontowych związanych z odbudową infrastruktury gospodarczej i społecznej w Prowincji A. i wyborem podmiotów prace te realizujących, finansowanych z funduszy „C.”, w wysokości nie mniejszej niż równowartość 10 % kwoty danego kontraktu, w zamian za co członkowie grupy, po sfałszowaniu ofert przetargowych poprzez ich przepisanie z danymi umożliwiającymi wygranę przetargu przez określonego oferenta, doprowadzali do jego wyboru, w wyniku czego przyjął wraz z pozostałymi współdziałającymi osobami korzyści majątkowe w łącznej kwocie nie mniejszej niż 501.000 USD - to jest 1.553.060 zł, z czego osobiście - nie mniej niż kwotę 57.000 USD - to jest 1.74.420 zł, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 228 § 6 kk w zw. z art. 228 § 4 kk w zb. z art. 258 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 12 kk”

i za to skazał:

I. M.S.:

- za czyn z pkt.1) – na podstawie art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k., art. 33 § 2 k.k. – na kary 2 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 360 stawek dziennych w wysokości po 300 złotych za każdą stawkę;

- za czyn z pkt. 2) – na podstawie art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k., art. 33 § 2 k.k. – na kary 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 360 stawek dziennych w wysokości po 500 złotych za każdą stawkę;

II. S. A.:

- za czyn z pkt. 1) – na podstawie art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k., art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 19 § 1 k.k. – na kary 2 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 360 stawek dziennych w wysokości po 300 złotych za każdą stawkę;

- za czyn z pkt. 2) – na podstawie art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k., art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 19 § 1 k.k. – na kary 2 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 360 stawek dziennych w wysokości po 400 złotych za każdą stawkę;

- za czyn z pkt. 3) – na podstawie art. 263 § 2 k.k. – na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

III. W.S. na podstawie art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k., art. 33 § 2 k.k. – na kary 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 360 stawek dziennych w wysokości po 480 złotych za każdą stawkę.

W oparciu o art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. orzeczone M.S., S.A. kary pozbawienia wolności, jak też grzywny połączył i jako kary łączne wymierzył:

- M.S. karę 4 lat pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 490 stawek dziennych w wysokości po 500 złotych za każdą stawkę;

- S.A. karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywny w rozmiarze 500 stawek dziennych w wysokości po 400 złotych za każdą stawkę.

Na podstawie art. 326 § 2 k.k. – w związku ze skazaniem M.S. orzekł wobec tego oskarżonego wydalenie z zawodowej służby wojskowej.

Prokurator i obrońcy oskarżonych wnieśli apelacje.

Obrońcy zarzucili błędne ustalenia faktyczne .

Prokurator natomiast nieorzeczenie oskarżonemu M. S. środka karnego w postaci degradacji. Natomiast pozostałym oskarżonym i M. S. obrazę art. 45 § 1 k.k. przez nieorzeczenie przepadku równowartości korzyści majątkowej, którą sprawcy osiągnęli z popełnienia przestępstw.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 22 maja 2007 r., sygn. akt WA 15/07, zaskarżony wyrok uchylił i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania.

Zasadniczym powodem uchylenia orzeczenia była obraza art. 41 § 1 k.p.k. mogąca mieć wpływ na treść orzeczenia przez to, że skład Sądu orzekający w rozpoznawanej sprawie, wcześniej procedował i wydał wyrok skazujący wobec oskarżonych, którzy dobrowolnie poddali się karze.

Odnosząc się do apelacji obrońców i dostrzegając pewne mankamenty w zaskarżonym wyroku Sąd Najwyższy wyraził zapatrywanie prawne odnośnie art. 258 § 1 k.k. wskazując, że „... sąd błędnie zastosował do czynów popełnionych w

zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnienie przestępstwa kwalifikację kumulatywną z art. 258 § 1 k.k., a nie przypisał oskarżonym brania udziału w grupie, jako odrębnego przestępstwa, pozostającego w zbiegu realnym z przestępstwami łapownictwa. Należy jednak podkreślić, że ustalenie w ponownym postępowaniu, iż sprawcy łapownictwa brali udział w grupie mającej na celu popełnienie przestępstwa nie może spowodować ani przypisania im przestępstwa z art. 258 § 1 k.k., ani uzupełnienia podstawy skazania o przepis art. 65 § 1 k.k., ani wreszcie podstawy wymiaru kary o przepis art. 65 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. Apelacja prokuratora wniesiona na niekorzyść oskarżonych ograniczona została bowiem do orzeczenia o karze, co powoduje brak możliwości dokonania ustaleń niekorzystnych dla oskarżonych, o innych modyfikacjach nie wspominając”.

Wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 14 listopada 2011 r., sygn. akt So .../07 oskarżeni zostali uniewinnieni.

Sąd uznał, że brak jest przekonujących dowodów ich winy i dlatego kierował się zasadą, że niedających się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.

Prokurator złożył apelację od tego wyroku zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych (niedanie wiary zeznaniom niekorzystnym dla uniewinnionych, a uznanie za prawdziwe wyjaśnienia oskarżonych).

Wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2012 r., sygn. akt WA 11/12, Sąd Najwyższy (w odniesieniu do trzech oskarżonych uniewinnionych) uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Wojskowemu Sądowi Okręgowemu w W..

Sąd Najwyższy zalecił, wskazując konkrety, uzupełnienie postępowania dowodowego.

Wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2016 r., sygn. akt So .../12, Wojskowego Sądu Okręgowego w W., oskarżeni płk rez. M. S. i S. A. zostali uniewinnieni na podstawie art. 414 § 1 pkt 2 k.p.k., natomiast W.S. na podstawie art. 414 § 1 pkt 1 k.p.k.

Ustalając, w obszernym wywodzie stan faktyczny sprawy Wojskowy Sąd Okręgowy w W. przyjął, że „... wyjaśnienia oskarżonych płk. M.S., cyw. W.S. oraz cyw. S. A., w których zaprzeczyli oni udziałowi w przestępczym procederze objętych zarzutami, należało potraktować jako przyjętą przez nich linię obrony, zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności karnej za czyny, których się dopuścili, która to linia obrony – co wykazano wyżej – nie znalazła w zgromadzonym materiale dowodowym najmniejszego potwierdzenia” (s.50 wyroku).

Wojskowy Sąd Okręgowy przyjął też, że oskarżeni uzyskali korzyść majątkową ze swojej działalności (s. 14 – 16 wyroku).

W podsumowaniu rozważań dotyczących faktów stwierdził, że „ ustalony stan faktyczny nie budzi najmniejszych wątpliwości” (s. 51 wyroku).

Uzasadniając podstawę uniewinnienia oskarżonych, Wojskowy Sąd Okręgowy w W., jako powód takiego rozstrzygnięcia, wskazał zapatrywanie prawne zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2007 r. (zostało zacytowane wyżej), stwierdzając, iż „ aktualnie brak jest w ocenie Sądu możliwości subsumcji ustalonych zachowań oskarżonych pod jakikolwiek przepis ustawy karnej. Jak już bowiem stwierdzono powyżej, Sąd w obecnym procesie był związany ustaleniami faktów z pierwszego procesu bezpośrednio rzutujących na wspomnianą już subsumcję. Nadto, należy zauważyć, iż niemożność przypisania oskarżonym przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. *de facto* dekompletuje zespoły znamion zawarte w zarzutach czyniąc je w zasadzie pustymi, albowiem w przypadku wszystkich oskarżonych zarzuty opisane były typowo pod kątem wskazanego przepisu ustawy karnej” (s. 56 wyroku).

Wyrok ten zaskarżył prokurator i zarzucając:

„1. obrazę przepisów prawa procesowego tj. art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k., która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegającą na błędnym przytoczeniu opisu i kwalifikacji prawnej czynów, których popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu cyw. A.S. - tj. z art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k. w zb. z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 113 k.k. w zw. z art. 9 „Prawo karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” ratyfikowanej ustawą z dnia 5

czerwca 2002 r. „o ratyfikacji Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” (Dz. U. z 2002 r., Nr 126, poz. 1006) w zw. z art. 12 k.k. i z art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k. w zb. z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 113 k.k. w zw. z art. 9 „Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” ratyfikowanej ustawą z dnia 5 czerwca 2002 r. „o ratyfikacji Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” (Dz. U. z 2002 r., Nr 126, poz. 1006) w zw. z art. 12 k.k., w konsekwencji czego Wojskowy Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2016r. sygn. akt So. .../12 uniewinnił oskarżonego cyw. S.A. od popełnienia czynów zabronionych z art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k. w zb. z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 113 k.k. w zw. z art. 9 „Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” ratyfikowanej ustawą z dnia 5 czerwca 2002 r. „o ratyfikacji Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” (Dz. U. z 2002 r., Nr 126, poz. 1006) w zw. z art. 12 k.k. i z art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k. w zb. z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 113 k.k. w zw. z art. 9 „Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” ratyfikowanej ustawą z dnia 5 czerwca 2002 r. „o ratyfikacji Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” (Dz. U. z 2002 r., Nr 126, poz. 1006) w zw. z art. 12 k.k., pomimo tego, iż wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 maja 2006r. sygn. akt So. .../05 dokonano zmiany opisu i kwalifikacji zarzuconych mu czynów uznając, iż zachowanie tego oskarżonego wyczerpuje znamiona czynów z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k. w zb. z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 113 k.k. w zw. z art. 9 „Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” ratyfikowanej ustawą z dnia 5 czerwca 2002 r. „o ratyfikacji Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” (Dz. U. z 2002 r., Nr 126, poz. 1006) w zw. z art. 12 k.k. i z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 228 § 6 k.k. w zw. z art. 228 § 4 k.k. w zb. z art. 258 § 1 k.k. w zw. z art. 113 k.k. w zw. z art. 9 „Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” ratyfikowanej ustawą z dnia 5 czerwca 2002 r. „o ratyfikacji Prawno karnej konwencji o korupcji, sporządzonej w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.” (Dz. U. z 2002 r., Nr 126, poz.

1006) w zw. z art. 12 k.k., która to zmiana nie została skarżona przez oskarżyciela publicznego w złożonej przez niego apelacji z dnia 7 września 2006r., i z uwagi na zapadły w niniejszej sprawie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2007r. sygn. akt WA 15/07 stała się podstawą modyfikacji zarzutów aktu oskarżenia dotyczącego tego oskarżonego w kolejnym rozpoznawaniu jego sprawy przed Wojskowym Sądem Okręgowym w W. w sprawie sygn. akt. So. .../07,

2. obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 434 § 1 k.p.k., która miała wpływ na treść niniejszego orzeczenia polegającą na przyjęciu, iż z uwagi na zasadę reformationis in peius, nie można oskarżonym przypisać popełnienia przestępstw opisanych w Wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 maja 2006r. sygn. akt. So. .../05, ani uzupełnić podstawy skazania o przepis art. 65 § 1 k.k., jak również wymiaru kary o przepis art. 65 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., z uwagi na wniesioną przez oskarżyciela publicznego od ww. wyroku apelację na niekorzyść oskarżonych jedynie w zakresie orzeczenia o karze i zastosowanie zakazu reformationis in peius podczas gdy w przedmiotowym stanie faktycznym zakaz ten nie powinien być stosowany, albowiem rozpoznając sprawę po raz pierwszy Wojskowy Sąd Okręgowy w W. z dnia 19 maja 2006r. sygn. akt So. .../05 uznał wszystkich trzech oskarżonych winnymi popełnienia czynów opisanych w tym wyroku, zaś przy ponownym rozpoznaniu kolejny wyrok uniewinniający trzech ww. oskarżonych został w całości zaskarżony przez oskarżyciela publicznego,

3. obrazę prawa procesowego tj. art. 424 § 1 i 2 k.p.k., która miała wpływ na treść niniejszego orzeczenia, polegającą na tym, iż powołując się na zakaz reformationis in peius, Sąd I instancji nie wskazał, których z dokonanych przez ten Sąd ustaleń nie można było wykorzystać w przedmiotowej sprawie, z uwagi na powyższy zakaz, w sytuacji kiedy ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd potwierdzały popełnienie przez oskarżonych zarzuconych im czynów, co uzasadniałoby ich skazanie, zaś w sytuacji ich uniewinnienia, bez powyższego wskazania doprowadziło do uniemożliwienia skarżącemu odniesienie się do zasadności takiego rozstrzygnięcia przyjętego przez Sąd,

4. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 228 k.k. poprzez przyjęcie, iż płk M.S. swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion tego przestępstwa, ponieważ nie

było ono związane z pełnieniem przez niego funkcji publicznej, w sytuacji prawidłowo ustalonego stanu faktycznego przez Sąd I instancji prowadzącego do wniosku, że z racji zajmowania stanowiska Dowódcy Grupy [...] w ramach Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych realizujących rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, która to Grupa w ramach wykonywania zadań służbowych dokonywała wydatkowania środków publicznych w ramach programu C., poprzez powołane przez tego oskarżonego komisje przetargowe, do których powołania został on zobowiązany rozkazem Dowódcy MND CS [...] Zmiany F. Nr ... z dnia 27 października 2004r. w celu zwiększenia kontroli nad realizacją projektów objętych ww. programem i którym to rozkazem został ponadto zobowiązany do ustanowienia efektywnego systemu nadzorowania i kontroli realizacji projektów w podległych pododdziałach i komórkach, przyjmowanie korzyści majątkowych było związane z pełnieniem przez niego funkcji publicznej,

5. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 228 k.k. poprzez przyjęcie, iż cyw. P. S. swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion tego przestępstwa, w sytuacji prawidłowo ustalonego stanu faktycznego przez Sąd I instancji prowadzącego do wniosku, że z racji wykonywania zadań członka komisji przetargowych powołanych rozkazem Dowódcy Grupy [...] w ramach Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych realizujących rezolucję Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, które to komisje dokonywały wyboru wykonawców projektów objętych programem C., wydatkując w ten sposób środki publiczne poprzez wybór kontraktorów gotowych do przekazania korzyści majątkowych w zamian za dokonanie opisanego wyboru i przydzielenie im do realizacji konkretnych projektów finansowanych z ww. programu, przyjmowanie korzyści majątkowych było związane z pełnieniem przez niego funkcji publicznej,

6. obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 228 k.k. poprzez przyjęcie, iż cyw. S. A. swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion przestępstw określonych w art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 228 k.k., w sytuacji prawidłowo ustalonego stanu faktycznego przez Sąd I instancji prowadzącego do wniosku, że z racji wykonywania obowiązków tłumacza Grupy [...] i poszukiwania

kontaktów z osobami gotowymi do przekazywania korzyści majątkowych w zamian za dokonanie wyboru ofert złożonych przez te osoby w ramach programu C., zachowania te stanowiły pomocnictwo do powołanych w akcie oskarżenia czynów zabronionych” wniósł o uchylenie wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w W. i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie apelacji jest niewielkim rozwinięciem postawionych zarzutów i nie wymaga przytaczania wskazanych w nim argumentów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Apelacja prokuratora w najistotniejszej kwestii, a mianowicie dokonania przez Wojskowy Sąd Okręgowy w W. błędnej interpretacji zapatrywania prawnego zawartego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2007 r., sygn. akt WA 15/07 oraz obrazy art.443 k.p.k. okazała się uzasadniona.

W związku z powyższym zaskarżony apelacją wyrok należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania z kilku powodów, a mianowicie: z uwagi na niekonsekwencję w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jego wewnętrzną sprzeczność oraz, co już zasygnalizowano, błędną interpretację zapatrywania prawnego, jak również zakazu reformationis in peius w postępowaniu ponownym (art. 443 k.p.k.).

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. w wyroku zaskarżonym apelacją prokuratora uznał, że oskarżeni brali udział w zorganizowanej grupie przestępczej i przyjmowali korzyści majątkowe w zamian za umożliwianie określonym firmom budowlanym wygrywanie przetargów.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. stwierdził też, że zgromadzone w niniejszej sprawie dowody jednoznacznie wskazują, iż oskarżeni i inne osoby (wyroki skazujące co do tych osób są prawomocne - uwaga SN) działali wspólnie.

Pomimo tych jednoznacznych stwierdzeń Wojskowy Sąd Okręgowy w W. uniewinnił oskarżonych, powołując się na zapatrywanie prawne (cytowane na wstępie) zawarte w Wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2007 r., sygn. WA 15/07.

Sąd stwierdza, w ślad za treścią przepisu z art. 442 § 3 k.p.k., że zapatrywanie prawne co do dalszego postępowania były wiążące dla niego oraz, skoro apelacja prokuratora – wniesiona po pierwszym zapadłym w sprawie wyroku

- dotyczyła wyłącznie kary, to wszelkie ustalenia na niekorzyść oskarżonych, zgodnie z art. 443 k.p.k., tj. zakazem reformationis in peius, nie mogą być dokonywane.

Pogląd ten, jak już stwierdzono, jest błędny.

Przed odniesieniem się wprost do omawianej kwestii poczynić należy uwagę ogólną.

Powodem zasadniczym uchylecia wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 19 maja 2006 r. (pierwszego w sprawie) i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania była obraza art. 41 § 1 k.p.k. polegająca na tym, że Sąd w tym samym składzie, po dokonaniu „podziału” sprawy orzekał dwukrotnie co do tych samych czynów, popełnionych we współsprawstwie. Ten fakt powodował, że sytuacja procesowa, która powstała „mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności” (zob. uchwała Sądu Najwyższego, z dnia 26 kwietnia 2007r., sygn. akt I KZP 9/07, OSNKW 2007, z. 5, poz. 39) i dlatego wyrok uchylono i sprawę przekazano Sądowi pierwszej instancji do jej ponownego rozpoznania w innym składzie.

W omawianym zapatrywaniu prawnym Sąd Najwyższy podważył przyjętą w zaskarżonym wyroku konstrukcję prawną czynów, stwierdzając, że Sąd pierwszej instancji nieprawidłowo przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. „umieścił” w ciągu przestępstw, a nie wyodrębnił go, pozostawiając w zbiegu realnym z przestępstwem łapownictwa.

Sąd wywodzi, że skoro oskarżonym, zgodnie z zapatrywaniem prawnym wyrażonym w powołanym wyroku Sądu Najwyższego, nie można było przypisać przestępstwa z art. 258 § 1 k.k., to tym samym nie było możliwe dokonywanie ustaleń i w konsekwencji skazania za przestępstwa łapownictwa.

Rozważania Sądu i wysnute na ich podstawie konkluzje dotyczące zarówno art. 442 § 3 k.p.k., jak i art. 443 k.p.k. w odniesieniu do realiów rozpoznawanej sprawy, są nieprawidłowe.

W kwestii pierwszej (art. 442 § 3 k.p.k.), należy stwierdzić, że regulacja zawarta w tym przepisie ma wyjątkowy charakter i dlatego podlega ona ścisłej wykładni.

Z przepisu tego wynika, że moc wiążąca zapatrywania prawnego wiąże sąd, któremu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania. Sformułowanie to należy rozumieć w ten sposób, że zapatrywanie prawne wyrażone przez sąd odwoławczy w celu „związania” nim sądu pierwszej instancji są wiążące tylko dla sądu w postępowaniu ponownym, nie zaś dla sądu (a takim był Sąd wyrokujący w dniu 13 kwietnia 2016 r.), który po raz kolejny (w rozpatrywanej sprawie po raz trzeci) rozpoznawał wniesiony środek odwoławczy”- zobacz P. Hofmański, S. Zabłocki. Elementy metodyki pracy sędziego w sprawach karnych, LEX 2011.

Na marginesie, ale w nawiązaniu do rozpatrywanej kwestii należy zauważyć, że również sąd odwoławczy ponownie rozpoznając sprawę w postępowaniu apelacyjnym nie jest związany „zapatrywaniami” i „wskazaniami”, o jakich mowa w art. 442 § 3 k.p.k., wynikającymi z uzasadnienia wyroku wydanego w trakcie poprzedniego postępowania apelacyjnego (zobacz wyrok SA w Katowicach z dnia 12 grudnia 2014 r. sygn.. II A Ka 418/14. LEX nr 1665553).

Wojskowy Sąd Okręgowy w W., którego wyrok podlega aktualnie kontroli, w toku instancji nie był tym sądem, do którego było kierowane omawiane zapatrywanie prawne, a zatem nie miało i nie mogło ono mieć dla niego ani „mocy wiążącej”, ani żadnej innej.

Niezależnie od powyższego należy zauważyć, że Sąd Najwyższy w wyrażonym zapatrywaniu odniósł się tylko do kwestii związanych z zarzucanym oskarżonym przestępstwem określonym w art. 258 § 1 k. k. oraz art. 65 § 1 i 2 k.k., w ogóle nie ustosunkowując się do przestępstw określonych w art.228 k.k. W kwestii drugiej, dotyczącej zakazu pogarszania sytuacji oskarżonego, należy przypomnieć zasadnicze fakty.

Pierwszy wyrok wydany wobec oskarżonych w dniu 19 maja 2006 r. uznał ich winę i wszyscy oni zostali skazani na bezwzględne kary pozbawienia wolności oraz grzywny.

Prokurator od tego orzeczenia wniósł apelację na niekorzyść oskarżonych płk. rez. M. S., W.S. i S. A., zarzucając Sądowi nie orzeczenie wobec nich przepadku korzyści majątkowej, którą osiągnęli z popełnionego przestępstwa, a płk. rez. M. S. również degradacji i wniósł o orzeczenie tych środków karnych wymienionym osobom.

Drugim wyrokiem z dnia 14 listopada 2011 r., sygn.. So .../07, wszyscy trzej oskarżeni zostali uniewinnieni, po czym Sąd Najwyższy, uwzględniając apelację prokuratora, wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2012 r., sygn.. WA 11/12, orzeczenie to uchylił i sprawę przekazał Wojskowemu Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W świetle tych okoliczności nie sposób podzielić poglądu wyrażonego w zaskarżonym (trzecim) wyroku Sądu pierwszej instancji, że skoro od pierwszego wyroku skazującego prokurator wniósł apelację wyłącznie od kary, to zasada reformationis in peius sprawia, iż sąd ponownie rozpoznający sprawę nie może uznać winy oskarżonych w jakimkolwiek zakresie. Ustalenie to jest nieprawidłowe; trzeba bowiem mieć na uwadze to, że prokurator doprowadził do uznania przez Wojskowy Sąd Okręgowy winy oskarżonych (nie mógł zatem jej zaskarżyć) i w tej sytuacji, niezgadając się jedynie z nieorzeczeniem środków karnych, właśnie w tym zakresie złożył apelację na niekorzyść oskarżonych.

W tych okolicznościach granicą, poza którą nie można było orzekać na niekorzyść oskarżonych był pierwszy wyrok skazujący tj. orzeczenie z dnia 19 maja 2006 r.

Należy się zgodzić, że w świetle dotychczasowych ustaleń uniewinnienie oskarżonych od zarzutu popełnienia przestępstw określonych w art. 258 § 1 k.k. oraz w art. 270 § 1 k.k. było uzasadnione, jako że kwestia ta została już dostatecznie wyjaśniona; pozostają jednak przestępstwa łapownictwa, które wymagają ponownych ustaleń i oceny.

Odnosząc się do tego zagadnienia, Wojskowy Sąd Okręgowy w W. w wyroku z dnia 13 kwietnia 2016 r. również odwołał się do zapatrywania prawnego zawartego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2007 r. stwierdzając, że „... aktualnie brak jest w ocenie Sądu możliwości subsumcji ustalonych zachowań oskarżonych pod jakikolwiek przepis ustawy karnej. Jak już bowiem stwierdzono powyżej, Sąd w obecnym procesie był związany ustaleniami faktów z pierwszego procesu bezpośrednio rzutujących na wspomnianą już subsumcję. Nadto, zauważyć należy, iż niemożność przypisania oskarżonym przestępstwa z art. 258 § 1 k.k. de facto dekompletuje zespoły znamion zawarte w zarzutach czyniąc je w

zasadzie pustymi, albowiem w przypadku wszystkich oskarżonych zarzuty opisane były typowo pod kątem wskazanego przepisu ustawy karnej”.

Mówiąc inaczej, Sąd uznaje, że warunkiem sine qua non przypisania oskarżonym przestępstw określonych w art. 228 k.k. jest przyjęcie, że brali oni udział w zorganizowanej grupie mającej na celu popełnienie przestępstwa. Skoro zatem oskarżonym nie można było przypisać opisanych w tym przepisie zachowań, bowiem przesądził o tym Sąd Najwyższy w cytowanym wcześniej zapatrywaniu prawnym, to bezprzedmiotowe było tym samym uznanie ich za winnych innych czynów zabronionych.

Wyrażony pogląd jest nieuzasadniony z uwagi na przedstawioną wyżej „moc” powoływanego już zapatrywania prawnego dotyczącą sądu rozpoznającego sprawę niniejszą oraz to, że pierwszy w sprawie wyrok uznał ich winę i zostały wymierzone kary zasadnicze, a nadto to, że Sąd Najwyższy formułując przywoływane zapatrywanie prawne jednoznacznie wskazał na możliwość ustalenia w postępowaniu ponownym, iż „sprawcy łapownictwa brali udział w grupie mającej na celu popełnienie przestępstwa”. Dopiero bowiem takie ustalenie materializowało owo zapatrywanie.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W., jak słusznie podniesiono w apelacji prokuratora, błędnie, niekompleksowo i zbyt pobieżnie, ocenił zachowania oskarżonych pod kątem wyczerpania przez nich znamion przestępstwa określonego w art. 228 k.k.

W ocenie prokuratora Sąd pierwszej instancji błędnie przyjął, że płk M.S. swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion przestępstwa z art. 228 k.k., ponieważ nie było ono związane z pełnieniem przez niego funkcji publicznej.

Nie realizował on swym zachowaniem żadnych znamion przestępstwa łapownictwa, ani też nie przejawiał żadnych zachowań, które determinowałyby realizację znamion tego czynu zabronionego przez inne osoby. W ocenie Sądu pierwszej instancji zachowanie oskarżonego nie stanowiło żadnego realnego wkładu w realizację czynu zabronionego. Ponadto, rozpoczęcie procedury pobierania od irackich przedsiębiorców tzw. „bakszyszu” w zamian za przydzielanie im kontraktów rozpoczęło się bez udziału płk. rez. M.S., a w trakcie jego pobierania nie

interesował się on jak od strony technicznej zorganizowana została przestępcza działalność grupy.

Z drugiej strony, Sąd pierwszej instancji ustalił (s. 14 wyroku), że oskarżony płk rez. M.S. (i inni, w tym dwaj oskarżeni w niniejszej sprawie) uzyskali korzyści majątkowe w kwocie nie mniejszej niż 160 tysięcy dolarów, które podzielone zostały „po równo”.

Treść dyspozycji art. 228 § 1 k.k. jednoznacznie wskazuje na to, że z realizacją znamion strony przedmiotowej tego przestępstwa mamy do czynienia w sytuacji, gdy przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej, albo jej obietnicy pozostaje w związku z pełnieniem przez sprawcę funkcji publicznej. Dla ustalenia w konkretnym przypadku czy korzyść pozostaje w związku z pełnieniem funkcji publicznej trzeba rozważyć, a tego Wojskowy Sąd Okręgowy nie uczynił, czy korzyść zostałaby udzielona, gdyby sprawca takiej funkcji nie pełnił. Nie musi to być zatem związek z konkretną czynnością, ale z całokształtem urzędowania, z zespołem czynności należących do sprawowanej przez daną osobę funkcji publicznej, które może ona podejmować lub od nich się powstrzymywać.

Dla uznania, że przyjęcie korzyści majątkowej w związku z pełnioną funkcją publiczną wystarczające jest, że pełniący ją może wpływać na końcowy efekt załatwienia sprawy, a czynność służbowa stanowiąca okazję do przyjęcia korzyści choćby w części należy do kompetencji sprawcy (zobacz postanowienie SN z dnia 9 marca 2006 r., sygn. akt. III KK 230/05, nie publ.).

Przekazanie korzyści może nastąpić w związku z załatwieniem konkretnej sprawy (przed jej załatwieniem, w czasie jej załatwiania lub po jej załatwieniu), ale może być też tak, że osoba przysparzająca korzyść nie konkretyzuje czynności urzędowych, na których jej zależy. Wręcza korzyść w nadziei, że gdy czynności takie będą podejmowane „życzliwie doń ustosunkowany” funkcjonariusz publiczny da temu wyraz (wyrok SN z dnia 30 listopada 2016 r., sygn. akt: IV KK 230/16, LEX 2166389, wyrok SA w Poznaniu z dnia 30 października 2012 r., sygn. akt: XVI K 50/10, LEX 1237531).

W realiach rozpoznawanej sprawy oczywistym jest, że oskarżony jako osoba pełniąca czynną służbę wojskową był funkcjonariuszem publicznym (art. 115 § 13 pkt 8 k.k.). Sąd pierwszej instancji nie dostrzegł jednak związku między pełnioną

przez niego funkcją, a otrzymywanymi od podwładnych pieniędzmi pochodzącymi, co nie budzi wątpliwości, z przestępstwa. Nie wskazano w jakim innym celu niż co najmniej uzyskanie „życzliwego stanowiska” dowódcy [...] podwładni przekazywali płk. M.S. znaczne sumy pieniężne, skoro nie było to związane z pełnioną przez niego funkcją publiczną.

Wojskowy Sąd Okręgowy nie wziął pod uwagę wpływu podejmowania lub zaniechania ewentualnych decyzji przez płk. rez. M.S., jako dowódcy [...], na działanie przestępcze grupy osób otrzymujących „bakszysz”. Nie wzięto też pod uwagę pełnionej przez oskarżonego funkcji dowódczej w tym kontekście, że oddziaływała ona nie tylko na żołnierzy, ale też pracowników wojska, przykładowo w sprawach kadrowych. Płk rez. M.S. mógł bowiem utrudnić lub wręcz uniemożliwić przestępczą działalność, chociażby poprzez decyzje o przeniesieniu członków grupy do innych baz. Poza tym oskarżony, świadomy przestępczego procederu, miał obowiązek podjęcia działań zmierzających do jego ukrócenia, co z pewnością było wiadome jego podwładnym.

Dodać też należy, że próba wytłumaczenia przez oskarżonego źródeł pochodzenia pieniędzy (pomoc WSI) nie znalazła potwierdzenia w zebranych dowodach.

W tej sytuacji konieczna jest ponowna ocena postawy i zachowania oskarżonego płk. rez. M.S. pod kątem ewentualnego wypełnienia znamion przestępstwa z art. 228 k.k. również w jednej z form zjawiskowych (współsprawstwo lub pomocnictwo).

Jeżeli chodzi o oskarżonych S. A. i W.S., to Sąd w uzasadnieniu ograniczył się jedynie do rozważań dotyczących współsprawstwa w popełnieniu przestępstwa.

W ogóle nie zastanawiał się nad możliwością popełnienia tego przestępstwa w jego formie zjawiskowej, którą jest pomocnictwo (które przecież przypisano oskarżonemu S. A. w wyroku z 19 maja 2006 r.).

Strona podmiotowa tego przestępstwa obejmuje zachowanie, które polega na ułatwianiu jego popełnienia między innymi poprzez udzielanie stosownych informacji, czy umożliwienie pośredniczenia w nawiązywaniu kontaktów, co w przypadku obu oskarżonych niewątpliwie miało miejsce.

Ponownego wyjaśnienia wymaga też kwestia statusu prawnego i kompetencji wskazanych oskarżonych.

Mając powyższe okoliczności na uwadze orzeczono, jak na wstępie.

kc